

Asia: VN/27085/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle rikostiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sisäministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle rikostiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi poliisilakia rikostiedustelukeinoja ja niiden käyttöä uhkaperusteisessa rikostiedustelussa koskien, tiedonhankintakeinoja koskien sekä ehdotetaan lisättäväksi säännökset, jotka mahdollistaisivat niin sanottujen automaattisten keräinten käytön avoimiin lähteisiin kohdistuvan tiedon haussa ja tallentamisessa. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi muun ohessa henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annettua lakia.

Rikosseuraamuslaitoksen henkilötietolain 30 §:än ehdotetaan lisättäväksi 2 momentti, jonka mukaan Rikosseuraamuslaitos voisi salassapitosäynnösten estämättä pyynnöstä ja myös oma-aloitteisesti luovuttaa turvallisuustietorekisteristä poliisille sellaisia tietoja, jotka ovat välttämättömiä poliisilain 5 b luvun 3 §:n mukaisten uhkien torjumiseksi tai rikoksen estämiseksi. Poliisilain 5 b luvun 3 § tarkoittaisi yksilön tai yhteiskunnan turvallisuutta vakavasti uhkaavaa järjestäytyneitä rikollisuutta tai vakavaa rikollisuutta, joka 1) muodostaa vaikutuksiltaan merkittävän uhkan julkiselle taloudelle, rahoitus- ja vakuutusjärjestelmien toimivuudelle tai kriittiselle infrastruktuurille; 2) uhkaa suuren ihmismäärän henkeä tai terveyttä; 3) muodostaa vaikutuksiltaan laajamittaisen uhkan ympäristölle; 4) uhkaa oikeusvaltion perustoimintoja; tai 5) uhkaa laajamittaisesti yleistä järjestystä ja turvallisuutta.

Rikosseuraamuslaitos pitää esityksen tavoitteita sinällään kannatettavana. Henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annettuun lakiin esitetyn muutoksen osalta Rikosseuraamuslaitos saattaa kuitenkin vielä pohdittavaksi, onko esitetty uusi 30 §:n 2 momentti tarpeellinen ottaen huomioon voimassa oleva melko yleinen sääntely koskien tietojen luovuttamista Rikosseuraamuslaitoksen turvallisuusrekisteristä. Mainitun lain 30 §:n mukaan Rikosseuraamuslaitos voi jo voimassa olevan sääntelyn mukaan salassapitosäynnösten estämättä pyynnöstä ja myös oma-aloitteisesti luovuttaa poliisille turvallisuustietorekisterin tietoja, jotka ovat välttämättömiä turvallisuustietorekisterin mukaisiin käyttötarkoituksiin. Pahimmillaan esitetyn mukainen tapauksia erittelevä sääntely saattaa osaltaan jopa vaikeuttaa muun pykälän tulkintaa.

Lokasaari Heidi
Rikosseuraamuslaitos